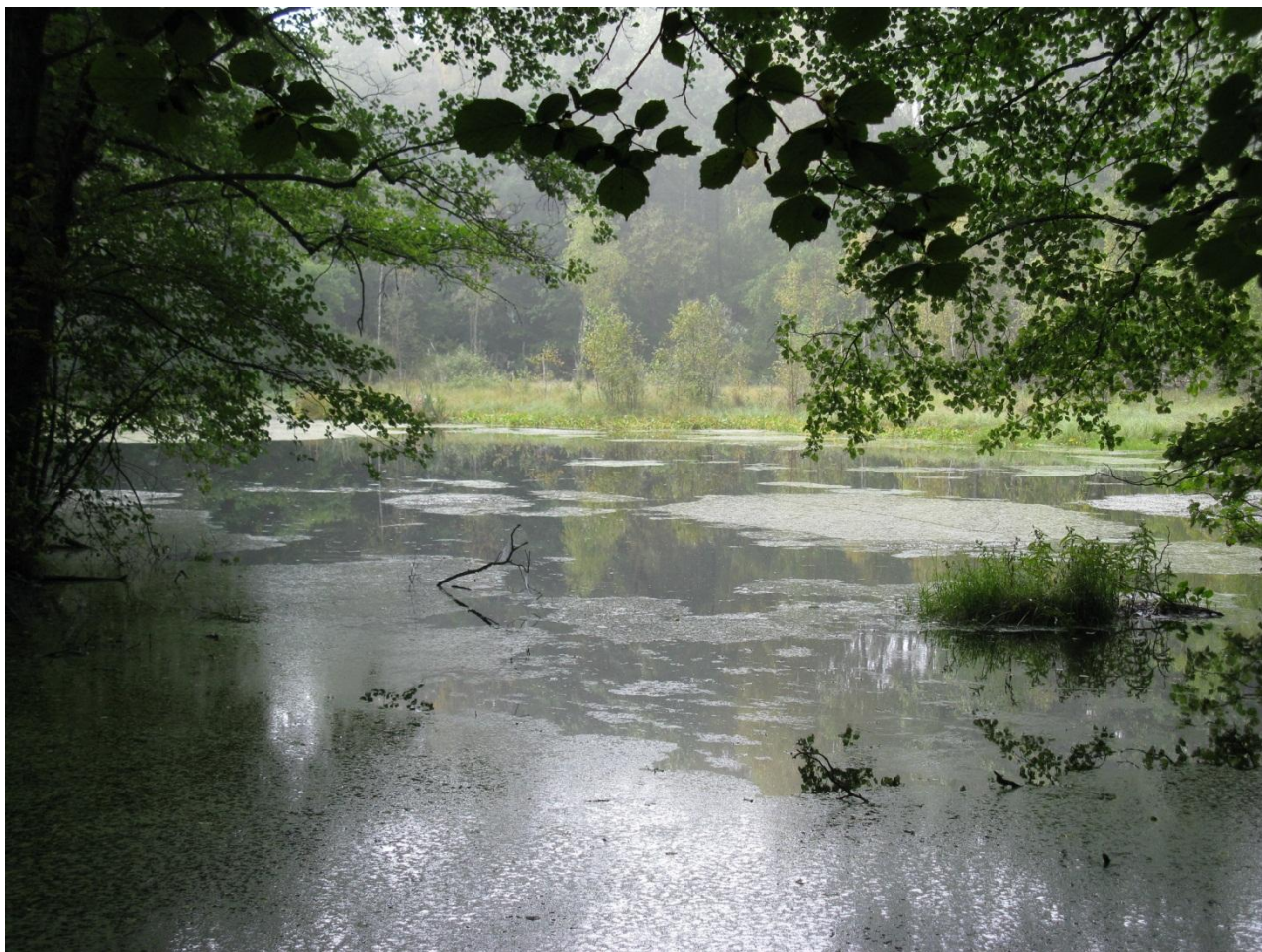

Pływak szerokobrzeżek *Dytiscus latissimus* (1081)

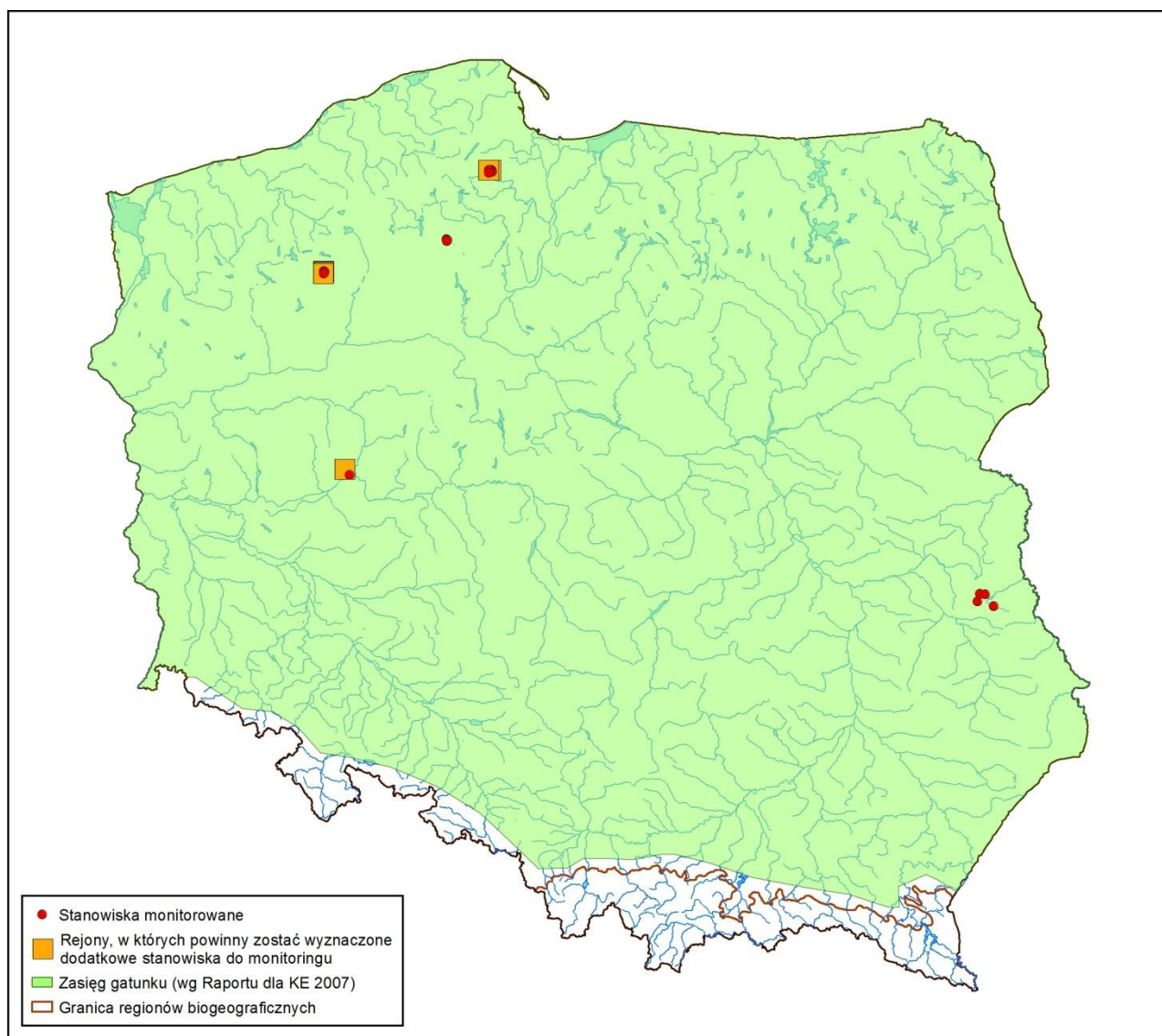
Koordynator: Marek Przewoźny

Eksperti: Greń Czesław, Przewoźny Marek, Przewoźny Marek

Gatunek był objęty monitoringiem w latach 2010-2011.

Gatunek występuje wyłącznie w regionie biogeograficznym kontynentalnym.

Liczba i lokalizacja stanowisk i obszarów monitoringowych

Ryc. 1. Rozmieszczenie stanowisk monitoringu gatunku na tle jego zasięgu geograficznego

Dla potrzeb monitoringu pływaka szerokobrzeżka w latach 2010-2011 wytypowano 27 stanowisk w regionie biogeograficznym kontynentalnym. Stanowiska badań monitoringowych wybrano ze względu na wcześniejsze dane literaturowe lub istniejące okazy dowodowe świadczące o występowaniu tego gatunku na wybranym obszarze. Badane stanowiska znajdowały się w różnych częściach Polski. Dodatkowo, w roku 2011 na czterech stanowiskach na obszarze Natura 2000 „Szumleś” powtórzono badania monitoringowe, gdzie testowano inną niż w 2010 r. metodę odłowu osobników – pułapki żywołowne. W tym obszarze jako jedynym kontrole monitoringowe zaplanowano dwa razy w roku, wiosną i późnym latem, testowano najdogodniejsze terminy prowadzenia monitoringu. Dwanaście stanowisk było położonych na obszarach siedliskowych sieci Natura 2000. Trzy stanowiska położone były w obrębie Tucholskiego Parku Krajobrazowego, jedno na obszarze Wielkopolskiego Parku Narodowego, a cztery w Poleskim Parku Narodowym.

Badania terenowe w ramach monitoringu 2010 r. wykonywało 3 ekspertów (Czesław Greń, Krzysztof Lubecki i Marek Przewoźny), a w ramach monitoringu 2011 r. dwóch (Marek Przewoźny i Krzysztof Lubecki).

Wyniki badań i ocena stanu ochrony

Podsumowanie wyników badań wskaźników na stanowiskach w regionie kontynentalnym

Tab. 1. Zestawienie ocen wskaźników na badanych stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym (liczba stanowisk z określoną oceną dla danego wskaźnika)

Parametr	Wskaźniki	Ocena			
		FV	U1	U2	XX
Populacja	Względna liczebność imagines	-	2	25	-
	Względna liczebność larw (wskaźnik opcjonalny)	-	-	-	27
Siedlisko	Powierzchnia i morfologia zbiornika	8	18	1	-
	Trofia wody	13	12	2	-
	Odczyn wody	10	16	1	-
	Rodzaj substratu dennego	5	21	1	-
	Stopień wykształcenia i bogactwo roślinności wodno-błotnej	11	15	1	-

Wskaźniki stanu populacji:

Względna liczebność imagines. Imagines stwierdzono dwóch badanych stanowiskach. Oba stanowiska znajdują się na obszarze Natura 2000 „Szumleś” lub na jego granicy. Na jednym stanowisku zaobserwowano jedną samicę wiosną. Natomiast jesienią na drugim stanowisku dwie samice. Stan populacji na obu stanowiskach określono jako niezadowolający (U1). Jedno z tych stanowisk było tym samym, gdzie stwierdzono samca tego gatunku w roku 2010 (Szumleś 3), drugie natomiast stanowiskiem, gdzie wcześniej pływaka nie stwierdzono (Jezioro Grabówko). Stąd różnica w ocenie wskaźnika w latach 2010 i 2011 na stanowisku Jezioro Grabówko, w 2010 roku pływaka nie zaobserwowano (U2) a w 2011 roku zaobserwowano (U1). Na pozostałych badanych stanowiskach, osobników pływaka szerokobrzeżka nie stwierdzono (U2). Na stanowisku Szumleś zbiornik 1, gdzie obserwowano go regularnie latach 2000-2006, a wyniki tych obserwacji zostały opublikowane w 2009 r., nie potwierdzono jego obecności podczas monitoringu w latach

2010-2011. Wszystkie zbiorniki znajdują się jednak blisko siebie i gatunek może migrować pomiędzy nimi swobodnie. Brak więc podstaw do wyciągania wniosków, że gatunek na pewno wycofał się z tego stanowiska. Na pozostałych stanowiskach gatunek ten był wykazywany lub istnieją okazy dowodowe. Siedliska na skontrolowanych obszarach raczej są nadal odpowiednie dla jego występowania, brak dłuższych regularnych badań nie pozwala również wysnuć jednoznacznego wniosku o wycofaniu się gatunku z tych obszarów.

Względna liczebność larw. Badania tego wskaźnika w roku 2011 nie były prowadzone ze względu na wcześniejsze uwagi dotyczące jego określania (uśmiercanie larw). Na części stanowisk (stanowiska badane w roku 2010) badania prowadzone były poza okresem występowania stadiów larwalnych, stąd wskaźnik XX na wszystkich stanowiskach.

Wskaźniki stanu siedliska:

Powierzchnia i morfologia zbiornika. Na ośmiu stanowiskach (Szumleś zbiornik2, jezioro Grabówko, jezioro Łukie, jezioro Moszne, jezioro Długie, Bagno Bubnów, jezioro Bagienne, jezioro Budzyńskie) wielkość i morfologia zbiornika była zgodna z preferencjami gatunku (zbiornik powyżej 1 ha z dobrze wykształconą strefą wypłyenia), stąd ocena FV. Na prawie wszystkich pozostałych stanowiskach (18) wskaźnik ten otrzymał ocenę niezadowalającą (U1) ze względu na mniejszą powierzchnię (<1 ha) lub słabo wykształcone strefy wypłyenia (strome brzegi i głęboka strefa brzegowa). Na jednym stanowisku (Jezioro Mały Suszek) wskaźnik otrzymał ocenę złą (U2); jest to jezioro bez wykształconych stref wypłyenia, z narośniętym płem torfowcowym. Trzy ze stanowisk badanych ponownie w 2011 roku oceniono tak samo jak w 2011 roku (Szumleś zbiornik1, 2 i 3), zweryfikowano natomiast w roku 2011 ocenę dla Jeziora Grabówko z U1 (w 2010 roku) na FV (w 2011), było to spowodowane dokładniejszą ponowną oceną całości jeziora (dwa razy monitorowane w roku 2011).

Trofia wody. Na trzynastu stanowiskach trofia wody badanych zbiorników była zgodna z preferencjami gatunku (FV) (mezo- lub eutroficzne zbiorniki – eutrofia makrofitowa, czyste, nie przeżyźnione), w pozostałych przypadkach zbiorniki miały niewłaściwą dla gatunku trofię (np. większość zbiorników na obszarze „Szumleś” ma charakter torfowisk przejściowych), ale nie dyskwalifikującą jego występowania (U1) – 12 stanowisk, lub dyskwalifikującą jego występowanie (U2) – 2 stanowiska (jezioro Mały Suszek i jezioro Mateczne). Na stanowiskach badanych w latach 2010 i 2011, wszystkie stanowiska oceniono w 2011 roku tak samo jak 2010 roku.

Odczyn wody. Dziesięć zbiorników (Jezioro Łukie, Jezioro Moszne, Bagno Bubnów, Jezioro Suskie, Jezioro Bagienne, Jezioro Bobrowe, Jezioro Budzyńskie, Jezioro Dudylany, Jezioro Grabówko, Piława 5) miało odczyn zbliżony do obojętnego (FV), szesnaście – wodę umiarkowanie zakwaszoną lub alkaliczną (U1). Jedynie jeden zbiornik (jezioro Mały Suszek) miał wodę zakwaszoną (U2). Na stanowiskach badanych w latach 2010 i 2011, wszystkie stanowiska oceniono w 2011 roku tak samo jak 2010 roku.

Rodzaj substratu dennego. Większość zbiorników charakteryzowała się dnem z dużą ilością materii organicznej (U1) ale nie dyskwalifikowało to występowania gatunku, zaledwie pięć zbiorników (Jezioro Bobrowe, Jezioro Bagienne, Jezioro Grabówko, Jezioro Śpiewnik, Bagno Bubnów) posiadały dno ocenione jako właściwe (FV) (z małą ilością rozkładającego się osadu organicznego). Natomiast jeden zbiornik (Jezioro Mały Suszek) miał podłoże z torfu co dyskwalifikowało jego ocenę (U2). Trzy ze stanowisk badanych ponownie w 2011 roku oceniono

tak samo jak w 2011 roku (Szumleś zbiornik1, 2 i 3), zweryfikowano natomiast w roku 2011 ocenę dla Jeziora Grabówko z U1 (w 2010 roku) na FV (w 2011), było to spowodowane dokładniejszą ponowną oceną całości jeziora (dwa razy monitorowane w roku 2011).

Stopień wykształcenia i bogactwo roślinności wodno-błotnej. Roślinność jedenastu zbiorników (Szumleś zbiornik 1, Szumleś zbiornik 2, Szumleś zbiornik 3, Szumleś zbiornik 5, Jezioro Bagienne, Jezioro Grabówko, Jezioro Śpiewnik, Jezioro Łukie, Jezioro Moszne, Jezioro Długie, Bagno Bubnów,) określono jako właściwą, preferowaną przez ten gatunek (FV) (duża różnorodność gatunkowa, wykształcone wszystkie strefy roślinności). Na piętnastu stanowiskach (Jezioro Bobrowe, Piława 2, Jezioro Dudylany, Piława 5, Jezioro Budzyńskie, Krapkowice, Łowkowice, Bytom Żabie Doły 1, Bytom Żabie Doły 2, Bytom 1, Bytom 2, Bytom Miechowice, Jezioro Suszek, Jezioro Mały Suszek, Jezioro Suskie) roślinność była niewystarczająco zróżnicowana (ocena U1). Natomiast na jednym stanowisku (jezioro Mateczne) roślinność bardzo była zubożona, szuwar jednogatunkowy, brakowało elementów: nymfeidów lub elodeidów (ocena U2). Trzy ze stanowisk badanych ponownie w 2011 roku oceniono tak samo jak w 2011 roku (Szumleś zbiornik1, 2 i 3), zweryfikowano natomiast w roku 2011 ocenę dla Jeziora Grabówko z U1 (w 2010 roku) na FV (w 2011), było to spowodowane dokładniejszą ponowną oceną całości jeziora (dwa razy monitorowane w roku 2011).

Podsumowanie ocen stanu ochrony gatunku na badanych stanowiskach

Tab. 2. Podsumowanie ocen stanu ochrony gatunku na stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym

Lp.	Stanowiska	Oceny			
		Stan populacji	Stan siedliska	Perspektywy	Ocena ogólna
1	Szumleś zbiornik1	XX	U1	XX	XX
2	Szumleś zbiornik2	XX	U1	XX	XX
3	Szumleś zbiornik3	U1	U1	U1	U1
4	Szumleś zbiornik5	XX	U1	U1	XX
5	Jezioro Grabówko	U1	FV	U1	U1
6	Jezioro Suszek	XX	U1	XX	XX
7	Jezioro Mały Suszek	U2	U2	U2	U2
8	Jezioro Śpiewnik	XX	U1	XX	XX
9	Jezioro Łukie	XX	FV	XX	XX
10	Jezioro Moszne	XX	FV	XX	XX
11	Jezioro Długie	XX	FV	XX	XX
12	Bagno Bubnów	XX	FV	XX	XX
13	Jezioro Suskie	XX	U1	XX	XX
14	Jezioro Mateczne	U2	U2	U2	U2
15	Jezioro Bobrowe	XX	U1	U1	XX
16	Piława2	XX	U1	U1	XX
17	Jezioro Dudylany	XX	U1	U1	XX

18	Jezioro Bagienne	XX	FV	FV	XX
19	Piława5	XX	U1	U1	XX
20	Jezioro Budzyńskie	XX	U1	U1	XX
21	Krapkowice	XX	U1	U1	XX
22	Łowkowice	U2	U1	U2	U2
23	Bytom 1	U2	U1	U2	U2
24	Bytom 2	U2	U1	U2	U2
25	Bytom Żabie Doły 1	U2	U1	U2	U2
26	Bytom Żabie Doły 2	XX	U1	U1	XX
27	Bytom Miechowice	XX	U1	U1	XX

Stan populacji: Gatunek został stwierdzony tylko na dwóch stanowiskach spośród wszystkich badanych (Jezioro Grabówko i Szumleś zbiornik 3). Zaobserwowano zaledwie jednego osobnika (samica) (U1) w jednym przypadku i łącznie dwa osobniki (w roku 2010 samiec, w roku 2011 samica) (U1) w drugim przypadku. Różnica w ocenie wskaźnika w latach 2010 i 2011 na stanowisku Jezioro Grabówko wynika z tego, że w 2010 roku pływaka nie zaobserwowano (U2), a w 2011 roku zaobserwowano (U1). Na pozostałych nie stwierdzono ani jednego osobnika. Nie jest jasne, czy wyniki monitoringu odzwierciedlają rzeczywiste występowanie gatunku. Ze wszystkich badanych obszarów gatunek był wcześniej wykazywany, a siedliska na większości z tych obszarów są odpowiednie lub bliskie odpowiednim dla tego chrząszcza, a więc ma on szanse nadal się tam utrzymać, stąd ocena stanu populacji nieznana (XX), na stanowiskach Szumleś zbiornik1 i 2 w 2010 roku oceniono ten wskaźnik na U2, w związku z powyższymi argumentami w 2011 roku zdecydowano zmienić wartość wskaźnika na XX. Na stanowiskach Łowkowice, Bytom 1, Bytom 2, Bytom Żabie Doły 1, Jezioro Mały Suszek i Jezioro Mateczne należy wykluczyć występowanie badanego gatunku oraz możliwość jego ewentualnego pojawienia się. Współcześnie gatunek spotykany jest niezmiernie rzadko; w okresie, który upłynął od wydania tomu Katalogu Fauny Polski poświęconemu rodzinie Dytiscidae (Burakowski i in. 1976. Katalog Fauny Polski, XXIII, 4: 1-307 ss.) pojedyncze osobniki wykazano jedynie w latach 1997 (jezioro Budzyńskie), 2002 (Tucholski Park Krajobrazowy i jezioro Długie w Poleskim Parku Narodowym), 2004 (Bujnow), 2007 (Kozłowiecki Park Krajobrazowy) i 2009 (Szumleś Królewski), tylko z sześciu stanowisk, rozsianych w różnych częściach Polski. W roku 2011 spośród wymienionych skontrolowano stanowiska w Szumlesiu, Tucholskim Parku Krajobrazowym i Poleskim Parku Narodowym, stanowiska w Szumlesiu były również kontrolowane w 2010 roku, wtedy skontrolowano również jezioro Budzyńskie. Przed wojną gatunek występował na terenie Polski najprawdopodobniej znacznie szerzej i był dość liczny. Świadczą o tym liczne wykazania z prawie całej Polski (poza łukiem Karpat i ich pogórzem). Od tego czasu wyraźnie obserwowany jest silny trend spadkowy jego liczebności. Zanik stanowisk jest również obserwowany w całej zachodniej Europie. Jest to gatunek chłodnego klimatu umiarkowanego i wg najbardziej prawdopodobnej hipotezy wycofuje się on z naszego kraju na skutek postępujących zmian klimatycznych.

Stan siedliska: Sześć badanych stanowisk oceniono jako odpowiednie dla tego gatunku (Jezioro Bagienne, Jezioro Grabówko, Jezioro Łukie, Jezioro Moszne, Jezioro Długie i Bagno Bubnów). Pozostałe przebadane pod kątem występowania pływaka szerokobrzeżka mają niezadowalające (U1) lub złe (U2) warunki siedliskowe. Dotyczy to wielkości zbiornika i morfologii zbiornika, czystości i trofii wody, czy też roślinności wodnej. Stan siedlisk na dziewiętnastu stanowiskach oceniono jako niezadowalający (U1). Należy jednak zaznaczyć, że żadne z nich nie było zupełnie nieodpowiednie dla tego gatunku. Natomiast jako zupełnie nie odpowiadające (U2) preferencjom

pływaka szerokobrzeżka oceniono siedliska na dwóch stanowiskach: Jezioro Mały Suszek (zbiornik dystroficzny) i jezioro Mateczne (silnie przeżyźnione jezioro). Pływaka stwierdzono na jednym stanowisku, gdzie siedlisko oceniono jako właściwe (FV) i na jednym ocenionym jako niezadowolające (U1), ze względu na niewielką powierzchnię zbiornika, zaledwie 0,1 ha, chemizm i trofię wody (torfowisko przejściowe). Trzy ze stanowisk badanych ponownie w 2011 roku oceniono tak samo jak w 2011 roku (Szumleś zbiornik1, 2 i 3), zweryfikowano natomiast w roku 2011 ocenę dla Jeziora Grabówko z U1 (w 2010 roku) na FV (w 2011), było to spowodowane dokładniejszą ponowną oceną całości jeziora (dwa razy monitorowane w roku 2011), a wszystkie wskaźniki cząstkowe zostały ocenione na FV.

Perspektywy zachowania: Perspektywy zachowania gatunku na stanowiskach na obszarze Natura 2000 „Szumleś” i stanowiskach: Jezioro Bobrowe, Piława 2, Piława 5, Jezioro Dudylany, Jezioro Budzyńskie, Krapkowice, Bytom Żabie Doły 2, Bytom Miechowice oceniono jako niezadowolające (U1) w związku ze stwierdzonymi lub potencjalnymi zagrożeniami dla siedlisk. Na stanowiskach w Tucholskim Parku Krajobrazowym i Poleskim Parku Narodowym perspektywy oceniono jako nieznane (XX) gdyż nie stwierdzono tam występowania gatunku. Po jednym sezonie badań monitoringowych trudno jednak uznać, że gatunek tam wyginął, a jeżeli nadal tam występuje, to ma na tych stanowiskach odpowiednie warunki siedliskowe i nie stwierdzono, ani nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla tych siedlisk. Dla stanowiska jezioro Mateczne perspektywy ochrony gatunku oceniono jako złe (U2) ze względu na jego położenie w rejonie intensywnie użytkowanym rolniczo ze wpływem nawozów i środków ochrony roślin ze zlewni jeziora. Dla stanowiska Jezioro Mały Suszek również oceniono jako złe (U2), gdyż warunki siedliskowe są nieodpowiednie dla tego gatunku. Dla części stanowisk w gminie Strzeleczy i gminie Bytom perspektywy zachowania gatunku również oceniono jako złe (U2) ze względu na położenie w rejonie wydobywczym kopalń lub ze względu na zbyt silne oddziaływanie antropogeniczne takie jak intensywne wędkarstwo amatorskie, zagospodarowywanie przyległy terenów, spływ zanieczyszczeń. Należy uznać, że na tych stanowiskach praktycznie nie ma szans stwierdzenia pływaka szerokobrzeżka. Dwa ze stanowisk badanych ponownie w 2011 roku oceniono tak samo jak w 2011 roku (Szumleś zbiornik3 i Jezioro Grabówko), zmieniono natomiast w roku 2011 ocenę dla Szumleś zbiornik1 i 2 z U1 (w 2010 roku) na XX (w 2011) ze względu na nie stwierdzenie pływaka na obu stanowiskach przez cały okres badań.

Na stanowiskach na obszarze „Szumleś” stwierdzono zabudowę brzegów jeziora budownictwem rekreacyjnym i w związku z tym możliwość spływu do jeziora zanieczyszczeń z nielegalnych szamb (jezioro Grabówko) oraz użytkowanie wędkarskie i związane z tym czyszczenie i pogłębianie zbiornika (stanowiska Szumleś zbiornik 2-3). Na stanowiskach jezioro Suskie i jezioro Mateczne, występuję zagrożenie wpływem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin z okolicznych intensywnie użytkowanych, wielkoobszarowych pól uprawnych. Na stanowiskach na obszarze „Dolina Piławy” jako przewidywane zagrożenia stwierdzono ewentualne zimowe sypanie soli w celu utrzymania przejezdności drogi; droga znajduje się blisko wielu zbiorników i istnieje możliwość spływu soli i innych zanieczyszczeń z drogi. Na stanowisku jezioro Budzyńskie (Wielkopolski Park Narodowy) jako istniejące negatywne oddziaływanie stwierdzono zaśmiecanie terenu przez okolicznych mieszkańców oraz nielegalne wędkarstwo. Na pozostałych stanowiskach praktycznie brak informacji na temat istniejących negatywnych oddziaływań i przewidywanych zagrożeń.

Gatunki obce. Na wszystkich stanowiskach nie stwierdzono obecności gatunków obcych i inwazyjnych.

Ocena ogólna: Dwa stanowiska oceniono (jezioro Grabówko i Szumleś zbiornik3) jako niezadowolające (U1). Natomiast na pozostałych poza sześcioma oceniono stan gatunku jako nieznan (XX). Oceny takiej dokonano ze względu na dobry lub zadowolający stan siedliska oraz perspektyw zachowania, które nie wykluczają obecności tego gatunku na badanych stanowiskach. Stan gatunku na stanowiskach jezioro Mały Suszek i jezioro Mateczne oceniono jako zły (U2), na tych stanowiskach należy wykluczyć występowania badanego gatunku i możliwość jego ewentualnego pojawienia się, ze względu na przedstawione już wcześniej cechy tych zbiorników. Na stanowiskach Łowkowice, Bytom 1, Bytom 2 i Bytom Żabie Doły 1 zła ocena ogólna wynikała ze złych perspektyw zachowania. Na tych stanowiskach występowanie gatunku jest praktycznie niemożliwe. Dwa ze stanowisk badanych ponownie w 2011 roku oceniono tak samo jak w 2011 roku (Szumleś zbiornik3 i Jezioro Grabówko), zmieniono natomiast w roku 2011 ocenę dla Szumleś zbiornik1 i 2 z U1 (w 2010 roku) na XX (w 2011) ze względu na nie stwierdzenie pływaka na obu stanowiskach przez cały okres badań.

Stan ochrony gatunku w obszarach Natura 2000

Tab. 3. Podsumowanie ocen stanu zachowania gatunku w obszarach Natura 2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym

Lp.	Obszar	Oceny			
		Stan populacji	Stan siedliska	Perspektywy	Ocena ogólna
1	Obszar Natura 2000: PLH 220086 Szumleś (5 stanowisk)	FV (2 U1, 3 XX)	FV (1 FV, 4 U1)	FV (3 U1, 2 XX)	FV (2 U1, 3 XX)
2	Obszar Natura 2000: PLH 060013 Ostoja Poleska (4 stanowiska)	XX (4 XX)	FV (4 FV)	XX (4 XX)	XX (4 XX)
3	Obszar Natura 2000: PLH 320025 Dolina Piławy (5 stanowisk)	XX (5 XX)	U1 (1 FV 4 U1)	U1 (1 FV, 4 U1)	XX (5 XX)
4	Obszar Natura 2000: PLH 300010 Ostoja Wielkopolska (1 stanowisko)	XX	U1	U1	XX

Pływak szerokobrzeżka stwierdzono tylko na stanowisku na obszarze Natura 2000 „Szumleś” oraz w zbiorniku na granicy tego obszaru, współczesne ten gatunek jest również z niego wykazywany. W związku z zaobserwowaniem aż trzech osobników tego gatunku (najwięcej w monitoringu i współcześnie w Polsce), stan populacji oceniono jako właściwy (FV). Chrzęszcz ten był wykazywany z Poleskiego Parku Narodowego (Ostoja Poleska), jednak podczas badań nie udało się stwierdzić gatunku stąd ocena stanu populacji nieznan (XX). Nie można jednak całkowicie wykluczyć występowania gatunku w na tych terenach, gdyż warunki siedliskowe w

Poleskim Parku Narodowym odpowiadają preferencjom pływaka szerokobrzeżka. Stan siedliska gatunku dla dwóch obszarów został oceniony jako właściwy, Perspektywy zachowania dla obszaru „Szumleś” zostały określone jako właściwe (FV). Na obszarze „Szumleś” pomimo stwierdzenia możliwych zagrożeń, populacja tego gatunku wydaje się jednak bardzo silna i stabilna (3 osobniki w roku 2011, 1 osobnik w 2010, podawany współcześnie w literaturze), dodatkowo gatunek ten występuje w różnych zbiornikach na tym obszarze i był wcześniej regularnie notowany, co potwierdza publikacja. Perspektywy zachowania natomiast w Ostoi Poleskiej, ze względu na nie stwierdzenie gatunku, ocenione zostały jako nieznane (XX). Ocenę ogólną stanu gatunku na obszarze Natura 2000 „Szumleś” określono jako właściwą (FV), na bazie również przedstawionych powyżej argumentów). W Ostoi Poleskiej natomiast określono jako nieznaną (U1), ze względu na stan siedliska, który odpowiada wymaganiom gatunku, ale nie został on stwierdzony. Nie można wykluczyć, że dalsze badania doprowadzą do pozytywnego zweryfikowania tej oceny. Występowanie chrząszcza na terenie ostoi „Dolina Piławy” jest dość wątpliwe. Gatunek został wymieniony w operacie ochronnym gminy i nie można zweryfikować oznaczeń materiału dowodowego, gdyż nie wiadomo gdzie się on znajduje. Wątpliwości są spowodowane faktem, że był to jedyny wykazany z tego terenu gatunek dużego pływaka, a nie było stwierdzeń bardzo pospolitych pozostałych gatunków z tego rodzaju oraz z pokrewnego rodzaju topień. Zachodzi więc podejrzenie błędnego oznaczenia materiału. Nie można jednak całkowicie wykluczyć występowania gatunku w na tym terenie, gdyż warunki siedliskowe na przynajmniej jednym stanowisku odpowiadają preferencjom pływaka szerokobrzeżka. Na terenie obszaru „Ostoja Wielkopolska” gatunek ten wykazany został w 1997 roku. Podczas badań monitoringowych 2010 nie potwierdzono jego występowania na stanowisku, z którego został wykazany. Stan populacji dla tego obszaru określono więc jako nieznaną (XX). Nie można jednak wykluczyć występowania tego gatunku w innych jeziorach Wielkopolskiego Parku Narodowego. Stan siedliska gatunku dla wszystkich obszarów został oceniony jako niezadowolający (U1) (tylko na jednym stanowisku na obszarze „Dolina Piławy”, stan siedliska został oceniony jako bardzo dobry FV). Perspektywy zachowania dla wszystkich obszarów zostały określone jako niezadowolające (U1), ze względu na nieznaną stan populacji i niezadowolający stan siedlisk tego gatunku. Ocenę ogólną stanu gatunku na obszarach Natura 2000 w Dolinie Piławy i w Ostoi Wielkopolskiej określono jako nieznaną (XX). Za największe zagrożenia dla pływaka szerokobrzeżka na wszystkich obszarach uznano wpływ człowieka na zanieczyszczenie zbiorników wodnych, głównie przez wędkarzy (stosowanie zanęt), a także przeżyźnianie wody poprzez dopływ substancji organicznych i zanieczyszczeń z innych źródeł i ewentualne zmiany stosunków wodnych.

Stan ochrony gatunku na poziomie regionu biogeograficznego kontynentalnego

Monitorowane w 2010 i 2011 roku stanowiska nie reprezentują jeszcze wszystkich rejonów znanych obserwacji gatunku w regionie kontynentalnym. Ponadto, ze względu na zbyt małą liczbę stwierdzeń gatunku w ramach prac monitoringowych należy stan ochrony dla całego regionu biogeograficznego kontynentalnego określić jako nieznaną (XX).